

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (åttonde avdelningen)

den 18 september 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Social trygghet – Migrerande arbetstagare – Förordning (EG) nr 987/2009 – Artikel 60 – Familjeförmåner – Rätt att erhålla skillnaden mellan det föräldrabidrag som utbetalas av den primärt behöriga medlemsstaten och det vårdnadsbidrag som ska utbetalas av den sekundärt behöriga medlemsstaten”

I mål C-32/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike), genom beslut av den 20 december 2017, som inkom till domstolen den 18 januari 2018, i målet

Tiroler Gebietskrankenkasse

mot

Michael Moser

meddelar

DOMSTOLEN (åttonde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden F. Biltgen (referent), samt domarna J. Malenovský och C.G. Fernlund,

generaladvokat: G. Hogan,

justitiesekreterare: avdelningschef M. Aleksejev,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 30 januari 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Michael Moser, genom E. Suitner, N. Auer, P. Wallnöfer och D. Rief, Rechtsanwälte,
- Österrikes regering, genom G. Hesse, i egenskap av ombud,
- Tjeckiens regering, genom M. Smolek, J. Pavliš och J. Vlácil, samtliga i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom M. Kellerbauer, D. Martin och B.-R. Killmann, samtliga i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: tyska.

och efter att den 7 mars 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,
följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 60.1 andra meningen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 284, 2009, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Tiroler Gebietskrankenkasse (försäkringskassan för delstaten Tyrolen, Österrike) och Michael Moser, angående hans begäran att erhålla skillnaden mellan det tyska föräldrabidraget och det österrikiska vårdnadsbidraget.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

Förordning (EG) nr 883/2004

- 3 I skäl 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen (EUT L 166, 2004, s. 1, och rättelse i EUT L 200, 2004, s. 1) anges att "[p]rincipen att behandla vissa omständigheter eller händelser som har inträffat inom en annan medlemsstats territorium som om dessa hade tilldragit sig inom territoriet i den medlemsstat vars lagstiftning är tillämplig, bör emellertid inte inkräkta på principen om sammanläggning av sådana försäkrings- eller anställningsperioder, perioder som egenföretagare eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt en annan medlemsstats lagstiftning med sådana som har fullgjorts enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning. Perioder som har fullgjorts enligt en annan medlemsstats lagstiftning bör därför beaktas endast genom att principen om sammanläggning av perioder tillämpas".
- 4 I artikel 5 i nämnda förordning, med rubriken "Likvärdiga förmåner, inkomster, omständigheter eller händelser" föreskrivs följande:

"Om inte annat följer av denna förordning och med beaktande av de särskilda tillämpningsbestämmelserna skall följande gälla:

 - a) Om enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning förmånerna från det sociala trygghetssystemet eller andra inkomster har vissa rättsverkningar, skall de relevanta bestämmelserna i den lagstiftningen också tillämpas på motsvarande förmåner som förvärvats enligt en annan medlemsstats lagstiftning, eller på inkomster som förvärvats i en annan medlemsstat.
 - b) Om enligt den behöriga medlemsstatens lagstiftning rättsverkningar uppstår genom vissa omständigheter eller händelser, skall den medlemsstaten beakta liknande omständigheter eller händelser som inträffar inom en annan medlemsstats territorium som om dessa hade inträffat inom det egna territoriet."

5 I artikel 67 i denna förordning anges följande:

”Personer skall ha rätt till familjeförmåner i enlighet med lagstiftningen i den behöriga medlemsstaten även för sina familjemedlemmar som är bosatta i en annan medlemsstat som om de vore bosatta i den förra medlemsstaten. ...”

6 I artikel 68 i samma förordning fastställs prioritetsregler vid sammanträffande enligt följande:

”1. Om rätt till förmåner under samma period och för samma familjemedlemmar föreligger enligt flera medlemsstaters lagstiftning skall följande prioritetsregler tillämpas:

- a) I de fall då flera medlemsstater är skyldiga att utge förmåner på olika grunder skall prioritetsordningen vara följande: i första hand rättigheter som förvärvats på grund av arbete som anställd eller verksamhet som egenföretagare, därefter rättigheter som förvärvats på grund av uttag av pension och slutligen rättigheter som förvärvats på grund av bosättning.
- b) I de fall då flera medlemsstater är skyldiga att utge förmåner på samma grunder skall prioritetsordningen fastställas enligt följande tilläggsregler:
 - i) Om det gäller rättigheter som förvärvats på grund av arbete som anställd eller verksamhet som egenföretagare: barnens bostadsort, förutsatt att sådan verksamhet föreligger där ...

...

2. Vid sammanträffande av rätt till förmåner skall familjeförmåner beviljas i enlighet med den lagstiftning som anses ha företräde enligt punkt 1. Rätten till familjeförmåner med stöd av annan eller andra berörda lagstiftningar skall innehållas upp till det belopp som föreskrivs i den förra statens lagstiftning och i förekommande fall utges i form av ett tilläggsbelopp för den del som överstiger detta belopp. ...”

Förordning nr 987/2009

7 Artikel 60.1 i förordning nr 987/2009 har följande lydelse:

”Ansökan om familjeförmåner ska lämnas in till den behöriga institutionen. Vid tillämpning av artiklarna 67 och 68 i grundförordningen ska situationen för hela familjen beaktas som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten och var bosatta där, särskilt när det gäller en persons rätt att begära sådana förmåner. När en person som har rätt att begära förmåner inte utnyttjar denna rätt, ska en ansökan om familjeförmåner som inlämnats av den andra föräldern, av en person som betraktas som förälder eller av en person eller institution som är barnets eller barnens vårdnadshavare, beaktas av den behöriga institutionen i den medlemsstat vars lagstiftning är tillämplig.”

Österrikisk rätt

- 8 Genom Kinderbetreuungsgeldgesetz (lag om vårdnadsbidrag) infördes vårdnadsbidrag, såsom en familjeförmån. För att kunna beviljas detta bidrag krävs inte att föräldern var yrkesverksam innan barnet föddes.
- 9 Ursprungligen gav denna lag förmånsberättigade föräldrar en möjlighet att välja mellan tre olika alternativ och bidraget utbetalades i form av schablonbelopp, motsvarande tre olika bidragsperioder beroende på barnets ålder.

10 Till följd av en ändring av nämnda lag infördes ett fjärde alternativ. Vårdnadsbidrag kan numera även beviljas såsom ersättning för förvärvsinkomst, till dess att barnet är tolv månader eller maximalt fjorton månader. För detta alternativ utgår bidraget med ett belopp som är beroende av den tidigare förvärvsinkomsten.

11 I 6 § punkt 3 i denna lag, i den lydelse som är tillämplig på omständigheterna i det nationella målet (nedan kallad KBGG), föreskrivs följande:

”Om en person har rätt till jämförbara familjeförmåner i utlandet, ska ett belopp motsvarande det som utbetalas för de utländska förmånerna avräknas från vårdnadsbidraget. Sedan de utländska familjeförmånerna har upphört ska skillnaden mellan de jämförbara utländska familjeförmånerna och vårdnadsbidraget utbetalas som ett tilläggsbelopp till vårdnadsbidraget.”

12 24 § KBGG har följande lydelse:

”1) En förälder har rätt till vårdnadsbidrag för sitt barn i enlighet med detta avsnitt ..., förutsatt att

1. villkoren för att beviljas denna förmån enligt 2 § punkt 1, leden 1, 2, 4 och 5 är uppfyllda,

2. föräldern har förvärvsarbetat, i den mening som avses i andra stycket, under den sammanhängande period av sex månader som direkt föregår födelsen av det barn som vårdnadsbidraget avser, och har inte under samma period erhållit arbetslöshetsersättning, varvid denna rätt dock inte påverkas av avbrott på sammanlagt högst 14 kalenderdagar ...

...

2) Med förvärvsarbete avses i denna förbunds lag faktiskt utövande av förvärvsarbete som medför en skyldighet att betala socialförsäkringsavgifter i Österrike ...”

13 I 24a § KBGG föreskrivs följande:

”1) Det dagliga beloppet för familjeförmåner uppgår

1. för en mottagare av moderskapsbidrag, till 80 procent av den dagliga moderskapspenning som hon har rätt till enligt österrikisk lagstiftning och som utbetalas med anledning av födelsen av det barn för vars räkning vårdnadsbidraget begärs, ...

...

3. för en far ..., till 80 procent av en fiktivt beräknad daglig moderskapspenning, som skulle ha utbetalats till en kvinna med anledning av födelsen av det barn för vars räkning vårdnadsbidraget begärs.

...

2) Vårdnadsbidrag enligt första stycket utgår i varje fall med minst det dagliga belopp som fastställts enligt punkt 1, led 5, men som mest med 66 euro per dag.

...”

- 14 I 24b § KBGG föreskrivs följande: "Om endast en förälder uppbär vårdnadsbidrag ..., utbetalas förmånen till dess att barnet är 12 månader. Om även den andra föräldern önskar erhålla denna förmån, förlängs den period då rätt till denna förmån kan göras gällande ... med samma period som den andra föräldern uppbär förmånen, men som längst till dess att barnet är 14 månader. Endast de perioder då bidraget faktiskt utbetalas anses ha begärts."

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 15 Makarna Moser är bosatta i Tyskland med sina två döttrar. Sedan 1992 är herr Moser anställd i Tyskland, och fru Moser är sedan den 1 juli 1996 anställd i Österrike.
- 16 Efter det att deras första dotter föddes, den 14 juni 2011, var fru Moser föräldraledig till den 31 januari 2013. Efter det att deras andra dotter föddes, den 29 augusti 2013, kom hon överens med sin österrikiska arbetsgivare om att hon skulle vara föräldraledig till och med den 28 maj 2015.
- 17 Sedan den period som omfattas av moderskapsskydd löpt ut, uppbar fru Moser tyskt föräldrabidrag och det tyska bidrag som utgår till föräldrar vars barn inte placeras inom barnomsorgen.
- 18 Försäkringskassan för delstaten Tyrolen utbetalade dessutom, för perioden från den 25 oktober 2013 till den 31 maj 2014, en kompletterande ersättning för det österrikiska vårdnadsbidrag som baserades på inkomst.
- 19 Fru Moser väckte talan vid Landesgericht Innsbruck (Regionala domstolen i Innsbruck, Österrike), och yrkade att hon skulle erhålla ytterligare kompletterande ersättning, för en längre period än den för vilken hon redan hade beviljats sådan ersättning, nämligen för perioderna från den 25 oktober 2013 till den 28 juni 2014, och från den 29 augusti 2014 till den 28 oktober 2014. Nämnda domstol biföll talan och försäkringskassan för delstaten Tyrolen utbetalade den begärda ersättningen.
- 20 Herr Moser var föräldraledig från den 29 juni till den 28 augusti 2014, och under denna period uppbar han tyskt föräldrabidrag.
- 21 Även herr Moser väckte talan vid Landesgericht Innsbruck (Regionala domstolen i Innsbruck), och yrkade att han skulle erhålla ytterligare kompletterande ersättning motsvarande skillnaden mellan det tyska föräldrabidrag som han uppburit och det österrikiska vårdnadsbidrag som baseras på inkomst, med ett belopp om 66 euro per dag under den period då han varit föräldraledig från den 29 juni till den 28 augusti 2014.
- 22 Genom dom av den 10 november 2015 ogillade nämnda domstol hans talan.
- 23 Herr Moser överklagade den domen till Oberlandesgericht Innsbruck (Regionala appellationsdomstolen i Innsbruck), som genom ett avgörande av den 27 april 2017 delvis biföll överklagandet och ålade försäkringskassan för delstaten Tyrolen att till herr Moser utbetala kompletterande ersättning motsvarande 29,86 euro per dag, det vill säga totalt 1 821,46 euro.
- 24 Försäkringskassan överklagade detta avgörande till Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen, Österrike), och gjorde gällande dels att herr Moser inte uppfyllde de villkor som uppställs i österrikisk lagstiftning för att han skulle kunna erhålla kompletterande ersättning, dels att den gränsöverskridande faktor som avses i förordning nr 883/2004 saknades.
- 25 Herr Moser anser att den österrikiska institutionens skyldighet att utbetala kompletterande ersättning följer av hans makas oavbrutna anställningsförhållande med sin österrikiska arbetsgivare, och att varje annan tolkning av 24 § punkt 2 KBGG strider mot unionsrätten.

- 26 Den hänskjutande domstolen har påpekat att herr Moser uppfyller de villkor som uppställs i den österrikiska lagstiftningen för att han ska beviljas ersättning, avseende en minsta ledighetsperiod på två månader, samt minst sex månaders kontinuerligt förvärvsarbete före barnets födsel. Den hänskjutande domstolen har framhållit att det av dess rättspraxis framgår att den begränsning som uppställs i 24 § punkt 1 led 2 KBGG, jämförd med punkt 2 i samma paragraf, och som innebär att det för att vårdnadsbidrag ska beviljas uppställs ett villkor om att den sökande föräldern faktiskt har utövat en yrkesverksamhet som medför en skyldighet att betala socialförsäkringsavgifter i Österrike, strider mot unionsrätten.
- 27 Den hänskjutande domstolen anser följaktligen att den tvist som är anhängig vid den endast avser frågan huruvida unionsrätten, som i artikel 60.1 andra meningen i förordning nr 987/2009 anger en skyldighet att beakta situationen för hela familjen, ger fadern rätt till tilläggsbeloppet för det österrikiska vårdnadsbidraget som baseras på inkomst, för det fall att Republiken Österrike är sekundärt behörig enligt artikel 68.1 b i förordning nr 883/2004, i egenskap av medlemsstat där modern är anställd, trots att hon redan har beviljats kompletterande ersättning för vårdnadsbidraget som baseras på inkomst.
- 28 Med hänvisning till EU-domstolens praxis har den hänskjutande domstolen erinrat om att strikta villkor avseende beviljandet av eller beloppen för familjeförmåner, vilka kan hindra eller avskräcka arbetstagare från att utöva sin rätt till fri rörlighet, strider mot unionsrätten och inte får tillämpas (dom av den 10 oktober 1996, Hoeber och Zachow, C-245/94 och C-312/94, EU:C:1996:379, punkterna 34–36, och dom av den 15 december 2011, Bergström, C-257/10, EU:C:2011:839, punkterna 43 och 44). I enlighet med den fingerade situation som föreskrivs i artikel 60.1 andra meningen i förordning nr 987/2009 har domstolen slagit fast att det saknar betydelse vilken av föräldrarna som enligt nationell rätt ska anses som den person som har rätt till förmånerna (dom av den 22 oktober 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, punkt 49).
- 29 Den hänskjutande domstolen har emellertid framhållit att de mål som resulterade i ovannämnda rättspraxis avsåg bidrag i form av schablonbelopp och att förevarande mål avser en familjeförmån som baseras på inkomst. Den hänskjutande domstolen anser dessutom att faderns rätt till fri rörlighet i förevarande fall inte äventyras eller begränsas till följd av att han nekas ytterligare vårdnadsbidrag i Österrike.
- 30 För det fall fadern, i enlighet med unionsrätten, har rätt till ersättning i form av ett tilläggsbelopp för det österrikiska vårdnadsbidraget som baseras på inkomst, söker den hänskjutande domstolen klarhet i huruvida denna ersättning ska beräknas på grundval av den faktiska inkomst som uppburits i anställningsmedlemsstaten, eller med beaktande av en hypotetisk inkomst för en jämförbar yrkesverksamhet i den medlemsstat som är sekundärt behörig. Oaktat domstolens dom av den 15 december 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, punkt 53), anser den hänskjutande domstolen att det likställande av förmåner, omständigheter eller händelser som föreskrivs i artikel 5 i förordning nr 883/2004 talar för en tolkning som innebär att beräkningsunderlaget ska utgöras av de inkomster som faktiskt uppburits i Tyskland.
- 31 Mot denna bakgrund beslutade Oberster Gerichtshof (Högsta domstolen) att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till EU-domstolen:
- ”1) Ska artikel 60.1 andra meningen i förordning nr 987/2009 tolkas så, att en sekundärt behörig medlemsstat (Republiken Österrike) är skyldig att utbetala en familjeförmån i form av ett tilläggsbelopp, som utgör skillnaden mellan det föräldrabadrag (Elterngeld) som utbetalas i den medlemsstat som är primärt behörig enligt artikel 68.1 b i) i förordning nr 883/2004 (Förbundsrepubliken Tyskland) och det inkomstbaserade vårdnadsbidrag (Betreuungsgeld) som utbetalas i den sekundärt behöriga medlemsstaten, till en förälder som är bosatt och arbetar i den

primärt behöriga medlemsstaten, när båda föräldrarna är bosatta med sina gemensamma barn i den primärt behöriga medlemsstaten och enbart den andra föräldern utövar yrkesverksamhet, och således är gränsarbetare, i den sekundärt behöriga medlemsstaten?

- 2) För det fall denna fråga besvaras jakande, ska det inkomstbaserade vårdnadsbidraget beräknas på grundval av den inkomst som faktiskt uppburits i anställningsstaten (Förbundsrepubliken Tyskland), eller på grundval av den inkomst som hypotetiskt sett skulle ha uppburits för en jämförbar yrkesverksamhet i den sekundärt behöriga medlemsstaten (Republiken Österrike)?”

Den första frågan

- 32 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 60.1 andra meningen i förordning nr 987/2009 ska tolkas så, att den skyldighet som uppställs i denna bestämmelse, att vid fastställandet av en persons rätt till familjeförmåner beakta situationen för ”hela familjen ... som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten”, är tillämplig såväl för det fall att förmånerna ska utgå i enlighet med den lagstiftning som har företräde enligt artikel 68.1 b i) i förordning nr 883/2004, som för det fall att dessa förmåner ska utgå enligt en eller flera andra lagstiftningar.
- 33 Det ska erinras om att en ansökan om familjeförmåner enligt artikel 60.1 i förordning nr 987/2009 ska lämnas in till den behöriga institutionen, och att situationen för hela familjen ska beaktas vid tillämpningen av artiklarna 67 och 68 i förordning nr 883/2004 som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten och var bosatta där, i synnerhet vad gäller en persons rätt att ansöka om sådana förmåner.
- 34 Det framgår av själva lydelsen av nämnda artikel 60 att innebörden och räckvidden av denna bestämmelse, med anledning av den hänvisning till artiklarna 67 och 68 i förordning nr 883/2004 som återfinns däri, måste prövas mot bakgrund av sistnämnda artiklar.
- 35 Artikel 67 i förordning nr 883/2004 stadfäster principen att en person har rätt till familjeförmåner för familjemedlemmar som är bosatta i en annan medlemsstat än den medlemsstat som ska utbetala förmånerna, som om dessa familjemedlemmar var bosatta i den sistnämnda medlemsstaten (dom av den 22 oktober 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, punkt 35).
- 36 Domstolen har, i fråga om artikel 73 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996 (EGT L 28, 1997, s. 1), vilken har ersatts av artikel 67 i förordning nr 883/2004 och vars innehåll i huvudsak är identiskt med förstnämnda artikel, slagit fast att den syftar till att göra det lättare för migrerande arbetstagare att uppbära familjebidrag i den stat där de har anställning när deras familjer inte har flyttat med, och i synnerhet till att förhindra att en medlemsstat ges möjlighet att göra beviljandet av familjeförmåner eller dess belopp beroende av att familjemedlemmarna till en anställd är bosatta i den medlemsstat som gör utbetalningen (dom av den 14 oktober 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 37 Artikel 67 i förordning nr 883/2004 är således tillämplig på en arbetstagare som, i likhet med fru Moser i det nationella målet, arbetar i en medlemsstat men bor med sin familj i en annan medlemsstat än den vars lagstiftning är tillämplig på honom eller henne (se, för ett liknande resonemang, dom av den 7 november 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, punkt 32).

- 38 När så är fallet har även arbetstagarens make eller maka rätt att åberopa nämnda artikel (dom av den 7 november 2002, Maaheimo, C-333/00, EU:C:2002:641, punkt 33), i enlighet med den fingerade situation som införts genom artikel 67 i förordning nr 883/2004, enligt vilken situationen för hela familjen ska beaktas som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten och var bosatta där.
- 39 För det fall beviljandet av en familjeförmån förutsätter att den berörda personen har arbetat i den behöriga medlemsstaten, såsom föreskrivs i 24 § punkt 1 led 2 KBGG i det nationella målet, vilken uppställer som villkor att försäkringsperioder har fullgjorts i Österrike för att bidrag ska beviljas, ska detta villkor anses vara uppfyllt när den berörda personen har arbetat i en annan medlemsstat.
- 40 Det ska likväl framhållas att principen om likställande enligt artikel 67 i förordning nr 883/2004 inte är en absolut regel, vilket innebär att kumulationsförbudet i artikel 68 i förordning nr 883/2004 ska tillämpas för det fall ett flertal rättigheter tillkommer den berörda personen i enlighet med olika lagstiftningar (se, angående artikel 73 i förordning nr 1408/71, dom av den 14 oktober 2010, Schwemmer, C-16/09, EU:C:2010:605, punkterna 42 och 43 och där angiven rättspraxis).
- 41 Det framgår av artikel 68.1 b i förordning nr 883/2004 att om det föreligger en rätt till förmåner under samma period och för samma familjemedlemmar på samma grunder enligt flera medlemsstaters lagstiftning, ska företräde ges lagstiftningen i den medlemsstat där barnen har sin bostadsort, när fråga är om rättigheter som förvärvats på grund av arbete som anställd eller verksamhet som egenföretagare. I punkt 2 i nämnda artikel föreskrivs att familjeförmåner, vid sammanträffande av rätt till förmåner, ska beviljas i enlighet med den lagstiftning som anses ha företräde, varvid rätten till familjeförmåner med stöd av annan lagstiftning ska innehållas upp till det belopp som föreskrivs i den förra statens lagstiftning och i förekommande fall utges i form av ett tilläggsbelopp för den del som överstiger detta belopp.
- 42 Domstolen har slagit fast att ett sådant kumulationsförbud syftar till att säkerställa att mottagaren av de förmåner som utbetalas av flera medlemsstater erhåller ett totalt belopp som motsvarar den mest förmånliga förmånen som denne har rätt till i enlighet med lagstiftningen i en enda av dessa stater (dom av den 30 april 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, punkt 46 och där angiven rättspraxis).
- 43 I det nationella målet har den hänskjutande domstolen angett att Förbundsrepubliken Tyskland, i enlighet med den prioritetsregel som anges i punkt 41 ovan, anses vara den medlemsstat vars lagstiftning ska ges företräde, vilket innebär att de familjeförmåner som ska utges enligt annan lagstiftning, det vill säga enligt lagstiftningen i Republiken Österrike, ska innehållas och, i förekommande fall, utbetalas i form av ett tilläggsbelopp.
- 44 Vad gäller artikel 60.1 i förordning nr 987/2009 kan det konstateras att föräldrarna till barnet för vars räkning familjeförmånerna begärs omfattas av begreppet ”berörda personer”, och de har således rätt att begära dessa förmåner. Domstolen har redan slagit fast att den fingerade situation som stadgas i den andra meningen i denna bestämmelse medför att rätten till familjeförmåner kan tillkomma en person som inte är bosatt i den medlemsstat som ska utbetala dessa förmåner när samtliga övriga villkor i nationell rätt för att bevilja förmånerna är uppfyllda (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 oktober 2015, Trapkowski, C-378/14, EU:C:2015:720, punkterna 39 och 41).
- 45 Eftersom uttrycket ”lagstiftningen i den berörda medlemsstaten” i artikel 60 i förordning nr 987/2009 inte innehåller någon begränsning vad gäller den medlemsstaten, ska denna artikel tolkas så, att den är tillämplig såväl för det fall att förmånen beviljas enligt den lagstiftning som anses ha företräde, som för det fall att förmånen utbetalas i form av ett tilläggsbelopp i enlighet med lagstiftningen i den sekundärt behöriga medlemsstaten.

- 46 Varje annan tolkning av artikel 60 i förordning nr 987/2009, som innebär att tillämpningen av ovanstående fingerade situation begränsas till enbart den medlemsstat vars lagstiftning ska ges företräde, strider inte enbart mot principen om likställande, såsom den anges i artikel 67 i förordning nr 883/2004, vars genomförande säkerställs genom artikel 60.1 i förordning nr 987/2009, utan även mot kumulationsförbudet i artikel 68 i förordning nr 883/2004. Detta synsätt syftar till att säkerställa att mottagaren av förmåner som utbetalas av flera medlemsstater erhåller ett totalt belopp som motsvarar den mest förmånliga förmånen som denne har rätt till enligt lagstiftningen i endast en av dessa stater.
- 47 I detta avseende ska det tilläggas att tillämpningen av artikel 60 i förordning nr 987/2009, i likhet med utbetalningen av det tilläggsbelopp som ska utgå i enlighet därmed, inte förutsätter att situationen för den berörda förmånsmottagaren innehåller en gränsoverskridande faktor.
- 48 Det följer av ovanstående att artikel 60.1 andra meningen i förordning nr 987/2009 ska tolkas så, att den skyldighet som uppställs i denna bestämmelse, att vid fastställandet av en persons rätt till familjeförmåner beakta situationen för "hela familjen ... som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten", är tillämplig såväl för det fall att förmånerna ska utgå i enlighet med den lagstiftning som har företräde enligt artikel 68.1 b i) i förordning nr 883/2004, som för det fall att dessa förmåner ska utgå enligt en eller flera andra lagstiftningar.

Den andra frågan

- 49 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra frågan för att få klarhet i huruvida artikel 68 i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att tilläggsbeloppet ska beräknas på grundval av den inkomst som faktiskt uppburits i anställningsstaten, eller om det ska beräknas på grundval av en likvärdig inkomst som skulle ha uppburits för en jämförbar yrkesverksamhet i den medlemsstat som är sekundärt behörig.
- 50 Inom ramen för denna fråga har den hänskjutande domstolen hänvisat till domstolens dom av den 15 december 2011, Bergström (C-257/10, EU:C:2011:839, punkt 53), samtidigt som den har uppgett att beräkningsunderlaget för tilläggsbeloppet på grund av det likställande av förmåner, omständigheter eller händelser som föreskrivs i artikel 5 i förordning nr 883/2004, kan utgöras av de inkomster som faktiskt uppburits i Tyskland.
- 51 Det ska konstateras att förevarande mål skiljer sig från det mål som avgjordes genom domen av den 15 december 2011, Bergström, C-257/10 (C-257/10, EU:C:2011:839), på så sätt att den tolkning som slogs fast i den domen, med innebörden att föräldrabidragets storlek skulle beräknas på grundval av en referensinkomst som inte hade något samband med de inkomster som faktiskt uppburits, inte kan överföras på den situation som är aktuell i det nationella målet, där herr Moser har rätt till en familjeförmån i enlighet med artiklarna 67 och 68 i förordning nr 883/2004.
- 52 I enlighet med den rättspraxis som det redogjorts för i punkt 42 ovan, syftar artikel 68 nämligen till att säkerställa att mottagaren av de förmåner som utbetalas av flera medlemsstater erhåller ett totalt belopp som motsvarar den mest förmånliga förmånen som denne har rätt till i enlighet med lagstiftningen i en enda av dessa stater.
- 53 Bortsett från de praktiska svårigheter som de behöriga organen kan ställas inför vid beräkningen av förmåner i förhållande till de berörda personernas referensinkomster, är en tolkning som innebär att tilläggsbeloppet ska fastställas på grundval av den inkomst som faktiskt uppburits i anställningsstaten förenlig med det ändamål som eftersträvas med såväl den aktuella nationella lagstiftningen, som de unionsrättsliga bestämmelserna om social trygghet för migrerande arbetstagare.

- 54 Såsom framgår av punkt 10 ovan utgör det österrikiska vårdnadsbidraget, i den form som baseras på inkomst, en förmån som ska ersätta förvärvsinkomsten, och därmed ge arbetstagaren möjlighet att erhålla en förmån vars belopp står i proportion till den inkomst vederbörande hade vid den tidpunkt då bidraget beviljades. För att uppnå detta mål ska bedömningen grundas på lönevillkoren i anställningsstaten, särskilt som lönen i gränsöverskridande situationer generellt sett är högre i arbetstagarens anställningsstat.
- 55 Det följer av ovanstående att artikel 68 i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att det tilläggsbelopp som en arbetstagare har rätt till enligt lagstiftningen i den medlemsstat som anses sekundärt behörig, i enlighet med nämnda artikel, ska beräknas på grundval av den inkomst som arbetstagaren faktiskt uppburit i anställningsstaten.

Rättegångskostnader

- 56 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (åttonde avdelningen) följande:

- 1) Artikel 60.1 andra meningen i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 987/2009 av den 16 september 2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen ska tolkas så, att den skyldighet som uppställs i denna bestämmelse, att vid fastställandet av en persons rätt till familjeförmåner beakta situationen för "hela familjen ... som om alla de berörda personerna omfattades av lagstiftningen i den berörda medlemsstaten", är tillämplig såväl för det fall att förmånerna ska utgå i enlighet med den lagstiftning som har företrädde enligt artikel 68.1 b i) i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 av den 29 april 2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen, som för det fall att dessa förmåner ska utgå enligt en eller flera andra lagstiftningar.**
- 2) Artikel 68 i förordning nr 883/2004 ska tolkas så, att det tilläggsbelopp som en arbetstagare har rätt till enligt lagstiftningen i den medlemsstat som anses sekundärt behörig, i enlighet med nämnda artikel, ska beräknas på grundval av den inkomst som arbetstagaren faktiskt uppburit i anställningsstaten.**

Underskrifter